

Inhoud

Punto Puta, een requiem

Twee handen en een leven lang verlangen (een flinterdun liefdesverhaal)

Votige en verder

Een man, een eiland (de onbewoonbare-eiland-bewoner)

De Slipjesboom

Johan de Vis

Zij danst voor mij en voor God

Sometimes I dream about reality
Sometimes I dream about a wide wide world

Esperanza

Manu Chao

*Deze verhalenbundel draag ik op aan de liefdes van mijn leven Marianne,
Simone,
Suzanne, Norah*

PUNTO PUTA (EEN REQUIEM)

Episode uit het liefdesleven van een vijftigplusser 2000/2008

22 juni 2008, het einde van Punto

Kwart over vijf in de namiddag en ik had net daarvoor tegen Aischa gezegd, dat ik dit weggetje wilde nemen om de autorit die we hadden gemaakt op een mooie manier af te sluiten. Het tamelijk smalle weggetje met aan beide zijden hoge populieren tot bijna aan het eind toe, zou ons naar een dijk voeren waar overheen we naar onze nieuwbouwwijk zouden rijden.

Het weekend zat er alweer bijna op. Ik zou gaan beginnen aan de laatste twee weken van mijn toenmalig werkzaamheden voordat de lange zomervakantie begon.

Ik at van de studentenhaver, waar ik nogal dol op ben, uit het zakje op het dashboard.

In de verte was de voor mij bekende T-splitsing al zichtbaar en ik schakelde terug op zo'n twintig meter daar vanaf. Tot zover alles goed.

In de verte kwam van rechts een zwarte auto met een behoorlijke snelheid aanrijden vanaf het daar vlakbij gelegen gehucht met huizen en boerderijen op en achter de dijk,. Die zou allang aan de T-splitsing voorbij zijn voordat ik die ging bereiken.

Hij reed niet rechtdoor, maar maakte ogenschijnlijk zonder vaart te minderen de bocht en reed in mijn richting terwijl ik steeds meer snelheid minderde. Ik vond hem wel erg frontaal en snel op me afkomen, erg links op het smalle weggetje, en op het laatste moment realiseerde ik me dat onze spiegels elkaar wel eens konden raken. Daar bereidde ik me enigszins op voor. Maar ik was niet van plan voor hem de zachte berm in te gaan.

En toen was er het bekende geluid van twee elkaar rakende auto's en was er de enorme schok. Vervolgens was er even niets anders dan mijn woede en verbazing en teleurstelling ook, waarna ik mezelf terug vond, hangend over een uitgeklapte witte zak, de airbag dus. Verder was er niets dan rook.

Ik had er geen zin in. Zo voelde dat. Ik accepteerde de gebeurtenis gewoonweg niet. In een luttele seconde zag ik alle ellende over me heen komen, terwijl naast mij Aischa aan mij begon te sjorren. Zij dacht dat de auto brandde en vond mij te afwezig. Misschien dat ze dacht dat ik buiten bewust zijn was.

Ik kon me maar moeilijk bevrijden uit mijn benarde situatie en moest aan de andere kant via de stoel van de duopassagier, de auto verlaten, daarbij mijn been bezerend aan god weet wat. Aischa had ruimte voor me gemaakt. Waar zij had gezeten hing zielloos en bleek de andere airbag.

Ondertussen was de rook verdwenen.

Eenmaal buiten de auto voelde ik de pijn in mijn borst en ik begon te vermoeden even geen adem te hebben kunnen halen na het uitklappen van de airbag of door het effect van de strakgespannen veiligheidsriem. Ons zoontje Harvey, hilde en we legden hem in het gras. Hij klaagde over zijn buik en bij nadere beschouwing zag ik de rode striem, die de pijn vermoedelijk veroorzaakte. Aischa belde 112, maar de communicatie verliep, mede door de beperkte kennis van het Nederlands van haar, stroef en ik nam het mobieltje van haar over. Echt levensreddend had het contact met de telefoniste nooit kunnen zijn, want ik had meer discussie en moest meer uitleggen dan gewenst en verwacht mocht worden.

Ik liep na het telefoongesprek naar de volgevreten bestuurder van wat een Golf bleek te zijn. Zijn auto was honderd tachtig graden om de as gedraaid en stond nu in de tegenovergestelde rijrichting alsof hij mij had willen inhalen. Zijn linkerwiel lag plat op de grond met de as er onderuit. Mijn Punto stond dwars, maar nauwelijks nog op de weg. Ze stond met haar goedgevormde sierlijke kont tegen een omheining van paaltjes en ertussen gespannen prikkeldraad. Maar daar was ze nauwelijks beschadigd. De schade zat aan de linker voorkant ter hoogte van het voorwiel en mijn portier. Total loss besepte ik onmiddellijk, met haar 8 jaar en 215.000 kilometers op de kilometerstand. Van de Golf vermoedde ik hetzelfde.

De bestuurder, het type boerenzoon en vermoedelijk afkomstig uit de directe omgeving, was al blij dat ons zoontje waarschijnlijk geen ernstig letsel zou hebben.

Toen de politie was gearriveerd, bekende hij ruiterlijk schuld en vulde hij het door de politie overhandigde schadeformulier netjes in, waarna ik hetzelfde deed. De afwikkeling zou dus verder wel zonder problemen verlopen, leek me. Hij kwam nog wel met een onduidelijk verhaal over afgeleid zijn door kinderen die zich in de nabijheid van de splitsing bevonden. Ik had geen kinderen gezien en een omstander, een oude man ontkende ook ten stelligste daar kinderen te hebben waargenomen.

Aischa stond wat op afstand en het viel me op dat het geruite rokje dat ze droeg haar niet flatteerde. Te kort voor haar door littekens ontsierde knieën. Ze stond er absoluut onbeholpen bij. Ik had medelijden met haar.

Ik moet trouwens zegen dat de twee agenten, een mannelijke met donker haar en een Turkse vrouwelijke heel gedienstig waren. Met name de vrouw gaf aan dat we haar altijd nog konden benaderen als de zaken niet goed afgewikkeld gingen worden. Dat aanvaardde ik in dank.

Achteraf denk ik wel dat een alcoholcontrole bij de berijder van de Golf op zijn plaats was geweest.

Later werden we met ons drieën vlakbij huis door de bestuurder van de sleepwagen afgezet. Ik vond dat een rare manier van afhandelen, maar had geen ervaring met dit soort situaties. Het was immers mijn eerste ongeluk van een dergelijke omvang.

...

Twee keer moest ik nog terug naar Punto.

De laatste keer voelde het als een afscheid bij een begrafenis. Inmiddels wist ik dat ze nog maar zevenhonderd vijftig euro opbracht en gesloopt zou gaan worden. Ze was economisch total loss verklaard. Ik zat nog even op de voorstoel die tot mijn verbazing doorzakte. Dat had ik na het ongeluk niet opgemerkt. Ik rook voor het laatst haar oude en gedeeltelijk zo bekende geuren. Op het dashboard lagen het bijna lege zakje met studentenhaver en de droog geworden schil van een banaan, vreemd genoeg nog precies op hun oorspronkelijke plek. Op de bodem lag een leeg plastic flesje waarin mineraalwater had gezeten.

Ik nam na zoveel intensieve jaren met haar gedeeld te hebben afscheid van haar. Er waren acht jaren verstreken sinds het moment dat ik Punto had aangeschaft. Dat was toen op huurkoopbasis, en op naam van de vrouw met wie ik toen ging samenleven. Ik herinner me dat de aanbetsing van mij afkomstig was. Later hebben we de aankoopsom versneld afgelost.

Eigenlijk heb ik altijd zorg gedragen voor Punto, financieel, maar ook bij het afspreken en nakomen van onderhoudsbeurten en APK's. Ik had trouwens op dat moment alweer een afspraak lopen voor een APK.

Die kon ik die maandag dus af gaan zeggen.

Voor Punto geen APK meer. Niets meer dan de laatste beurt, een mutilatie.

Mei 2000

Ik besef nu pas, nu ik terugkijk, dat ik de Punto aanschafte toen ik nog niet met mijn op dat moment pas verworven lief samenwoonde. Het moet een of twee maanden daarvoor zijn geweest, zo ongeveer eind mei.

Op een van de avonden dat ik mijn zoon van twintig opzocht in het studentenhuus waar hij net naar toe was vertrokken, wees hij me op het zwarte autootje. Dat was mij juist voordat ik bij hem aanbelde ook al opgevallen. Ik had er even bij stilgestaan om haar onderzoekend te bekijken.

Ik bezocht hem vaak omdat we zo ongeveer tegelijkertijd zijn ouderlijk huis en mijn echtelijke woning, hadden verlaten..

“Vind ik echt een mooi autootje,” zei hij en ik stemde daarmee in. “Fiat Punto”.

We waren het erover eens dat Fiat op een goede manier aan de weg timmerde de laatste jaren, met verrassende modellen.

Ik vond vooral de achterkant mooi met de twee op gelede poten lijkende achterlampen, maar ook het nieuwe merkschildje dat veel traditioneler was dan de parallel lopende streepjes van daarvoor en daarbij veel stijlvoller. Bovendien had die achterkant iets buitengewoon vrouwelijks, met een lijn die ik nog nooit bewust bij een auto had gezien en die nooit meer geëvenaard zou worden.

Trouwens ook niet bij latere Punto's zelf.

Hij stond te glimmen onder een van de oude bomen aan de drukke doorgaansweg dichtbij het centrum van de stad. Regendruppels legden zich zachtjes en van elkaar gescheiden neer op de gladde huid. Het regende veel in tweeduizend en zeker in mijn herinnering.

Wat schetste mijn verbazing toen de dag erna de vrouw die ik lief was gaan hebben, het volle meisje geboren uit een Antilliaanse moeder en een vader van Venezuela, me vroeg mee te gaan kijken bij een Fiatgarage. Ze had daar een aanlokkelijk aanbod gekregen. Daar werd ik opnieuw geconfronteerd met die Punto in een even zo zwarte uitvoering en even glanzend.

Ik vond haar niet goedkoop, maar het voordeel zat wel in de korting die we kregen, omdat we niets in te ruilen hadden en in wat snufjes die me aanstonden, waaronder de in hoogte verstelbare stoelen en getinte ramen.

De Renault 9 die ik daarvoor reed, had ik achtergelaten bij Margot en verrekend bij de verdeling van onze spullen. Het tweedehandse Renaultje 5 van Sochana met de wioldoppen met Mini Mouse-afbeeldingen had het begeven, afgereden en afgeragd als het was.

De Punto gaf minder mogelijkheden om er de liefde in te bedrijven dan die Renault 9, maar we leefden wat de liefde betreft niet meer in de illegaliteit. We hadden voortaan seks in het Aupingbed van een meter tachtig bij twee of daaraan voorafgaand bij de vriend bij wie ik tijdelijk inwoonde.

Wat bed betreft had ik ingeboet, want met Margot had ik een Aupingbed van twee bij twee bezeten. Het was jarenlang onze grootste, beste en duurste aankoop geweest.

Kort daarop ging ik dus bij mijn geliefde wonen en deelden we de Punto. En omdat we vaak in verband met een co-ouderschap zonder haar kinderen waren, maakten we daarmee flinke afstanden. Onderweg zijn was een gezamenlijke passie, naast roken, muziek beluisteren en scrabble spelen.

Maar eerst moet ik wat uitleggen over de voorgeschiedenis.

In november 1999 gaf Xiomara me te kennen gevoelens te hebben voor mij. Ik wees haar resoluut af, als in een reflex. “Je bent mijn type niet.” Dat werd zondermeer al ingegeven door een stevige moraal die zei dat je zoiets niet kunt maken, een relatie beginnen terwijl je nog getrouwd bent. Ook al wist ik dat ik de vrouw die alles met me deelde en volledig op me steunde, maar niet had moeten liegen, me bedriegen en me afvallen, zou gaan verlaten.

Dat nu gebeurde, maar alleen wat eerder dan verwacht.

Na een noodlottige val in huis bij een theatraal en gewelddadig gebeuren, waar vooral mijn zoon bij betrokken was, raakte ze de weg meer kwijt dan ooit tevoren. Ik was daardoor wekenlang getuige en mikpunt van de meest onsmakelijke taferelen waarbij haar woede en gekheid zich regelmatig en zelfs lichamelijk op mij richtten. Ze schuwde geweld al nooit, maar nu was ze daarin volledig ongeremd.

Kort daarvoor, aan het begin van de herfst, had ik dus Xiomara ontmoet, mijn nieuwe net in het onderwijs startende collega, met wie ik daadwerkelijk moest samenwerken. Ze was net als ik docent Nederlands. Dat samenwerken vond steeds vaker en bovendien regelmatig in de avonduren plaats.

Zij verleidde me met lekkernijen en bij een afspraak bij een plas, een parkje en een hockeyveld, net voor Kerst, stapte ze over in de Renault 9 en hadden we goede seks en werd ik vertederd door haar voetjes op het dashboard waarnaast haar ‘brillie’ lag, zoals ze haar brilletje noemde. Dat had ze voor het gemak afgezet voor de vrijpartij.

Later stal ze mijn bruine sjaal, die ze ‘sjalie’ noemde. Ze had beslist iets kinderlijks en dat kwam terug in haar woordgebruik.

Ze belde me te vaak met name in de periode dat ik van mijn werk thuis moest blijven omdat het zo slecht ging met een in uiterste verwarring verkerende Margot. Op een avond kreeg zij het dan ook door. In haar aan psychose grenzende dromen had ze al weken ervoor iets gezegd over een vrouw uit Azië waar het op dat moment onrustig was en waarvan ze op het nieuws beelden had gezien. Ik moest daar maar naar toe gaan, naar die vrouw. Was het Oost Timor geweest of Lombok? Op dat moment was ze op de grond in het halletje op de slaapverdieping gaan zitten en piste ze op de vloerbedekking, wat goed illustreert hoe ze er aan toe was. Ze greep alles aan om me uit te dagen en te treiteren. Had ze daarvoor nog zo haar remmingen gehad, nu verloor ze alle proporties uit het oog. Ik gooide haar terug in haar bed. Gelukkig voor mij, mijn rug en het bed, was ze klein en woog ze licht.

Ik bekende meteen.

“Heeft ze alles met je gedaan wat wij samen delen?”

Ik ontkende het niet. Bovendien pijpte Xiomara me, iets wat Margot al zo’n twintig jaar niet meer deed omdat ze alleen van het voorvocht al gruwde.

Daarna werd de situatie nog meer onhoudbaar, hoewel ze nog wat pogingen in het werk stelde om de relatie te herstellen. Dat gebeurde tussen de gewelduitvallen door met een bezoek aan een alternatieve psycholoog, die werkte op antroposofische basis en die ons onze biografieën liet schrijven.. Daarnaast besteedden we op haar verzoek tijd aan het ophalen van herinneringen door favoriete plekken te bezoeken uit ons gezamenlijk verleden, We deden een moerassig natuurgebied aan waar we zo vaak hadden gewandeld, en daarnaast een museum voor moderne kunst. Zelfs hadden we nog een keer uitgebreide seks na een avond vol ruzie bij de tv, waarbij ze telkens van programma naar programma zapte als er vrijende mensen of donkere vrouwen in te zien waren.

“Is het zo’n R & B-type?”

“Mooier, veel mooier,” antwoordde ik ver bezijden de waarheid. Maar treiteren kan zo lekker zijn. Ik genoot van haar woede en jaloezie.

Ik was verbaasd over die uitnodiging om seks te hebben, want ze had me verweten dat ik mogelijk HIV zou hebben van die vrouw.

En dat vroeg ik haar ook, of ze het wel aandurfde. Maar op een wanhopige manier wilde ze perse met me neuken en in de ochtend pijpte me zelfs.

Ik voelde me daar trouwens behoorlijk schuldig over naar Xiomara toe. Het voelde als ontrouw. Ik had me al gebonden.

Op een avond ben ik gegaan met mijn grote groene koffer op een van mijn schoonzus geleende fiets. Het was behelpen met die grote koffer dwars op de bagagedrager.

Deze laatste keer liet ik de Renault achter. Ze kwam me nog achterna tot op straat, maar was zo bang voor eventuele toeschouwers dat ze afzag van wat ze normaliter zou doen: al haar fysieke middelen inzetten. Een gerichte trap van haar nog net voor het verlaten van de tuin, had overigens een aardige slag in het achterwiel veroorzaakt plus een pijnlijke knie.

Ik heb nooit spijt gehad van mijn weggaan en heb nooit meer het verlangen of aandrang gevoeld terug te keren.

Het voelde als een bevrijding en ik was er absoluut niet verdrietig om. Ik bedoel, ik was wel verdrietig bij momenten, maar niet omdat ik haar had verlaten.

Het was trouwens een verwarrende tijd voor Xiomara en voor mij en er waren momenten dat ze af wilde haken met het liedje van Abel in haar hoofd “

Onderweg”: We hoorden het liedje ook tijdens een heel verdrietig gesprek vlakbij het station voordat ik naar de trein ging. Dat liedje was toen een hit.

*het zit nog veel te diep in mij
dat ik vergat hoe jij me zag
dat ik zo anders ben dan jij*

Eigenlijk met een kern van waarheid die hetzelfde vertelde, als toen ik op haar bekentenis dat ze gevoelens had voor mij, reageerde met, dat ze mijn niet type was:.. *dat ik zo anders ben dan jij*.

Zij, Xiomara, was in de tijd voor ons samenwonen ontzettend bang mij weer te verliezen. Niet aan Margot, maar aan willekeurige vrouwen, die we tegenkwamen of die collega waren. Ik snapte er geen hout van, maar het was wel lastig zo. Ik had dat soort jaloezie wel ervaren bij Margot, maar dat was Margot.

Xiomara aanbad me en tegelijkertijd ging ze een soort van concurrentie aan. Ze vond me knap en speciaal en zij wilde haar intellect er tegenover zetten en haar kennis van bepaalde zaken en haar ambities ook. Ik besloot haar de mogelijkheid tot zelfrealisatie te gunnen en hield me eraan.

De ontmoetingen die we in het begin in het geheim hadden, waren geil, romantisch en soms triest. We sliepen regelmatig in haar auto of zelfs een keer in die van haar man. Ze pikte me dan op in de buurt van school of in de omgeving van het studentenhuus waar mijn dochter woonde, bij wie ik aan het klussen was. Dat kon ik als alibi kon gebruiken. Verder ook wel bij mijn broer in de buurt, bij wie ik in eerste instantie mijn toevlucht had gezocht. Vooral zijn vrouw wilde in het begin niets maar dan ook echt niets van mijn relatie met Xiomara weten.

Dat slapen in de auto in januari, februari en maart was regelmatig een koude bedoening. Vooral als we buiten een plas moesten doen. We stonden op vreemde plaatsen, zoals op de bewuste parkeerplaats bij de hockeyvelden bij de plas en met een grote verkeersweg in de buurt die steeds hoorbaar was. We waren beslist niet de enigen daar en soms waren er ook auto's aan het crossen. Wij werden met rust gelaten. Zelfs de politie behandelde ons met de nodige egards, met name toen we in een nacht onderbroken werden tijdens ons liefdesspel en half naakt in haar auto zaten. De jonge, donkerharige agent was zeer beschaafd en richtte zijn lantaarn niet echt op ons. We hadden al een auto zoekend rond zien rijden en het ging er dan ook over of wij een in het wit geklede vrouw hadden opgemerkt. Dat was niet zo en dat zei ik ook. Hij zei ons vriendelijk gedag voordat hij wegliep. Xiomara merkte nog op dat het wel een "stuk" was. Vond ik ook.

We sliepen ook in een bos bij een ven met rietkraag, ver weg van de bewoonde wereld. Verder in een andere stad, de stad waar ik had gewoond ook weer in de nabijheid van sportvelden. Die hebben als voordeel dat ze goed te bereiken zijn, ruim voorzien van parkeerplaatsen en vaak in een bosrijke of van groen voorziene omgeving. En ook hier stonden andere auto's stil of reden ze

ogenschijnlijk wat doelloos rond. Het 's ochtends wakker worden, met het langzame opkomen van het licht en vaak wat mist en ochtenddauw was fascinerend. Daarnaast waren de andere ontmoetingen overdag, waarbij we meestal naar een gebied met zandverstuivingen reden overweldigend. We hadden zondermeer goede seks en zij bevredigde me graag oraal, een keer gadeslagen door een hardloper, die ik overigens zelf niet gezien heb, maar die haar recht in de ogen moet hebben gekeken.

Met medeweten van haar man, de vader van haar kinderen, zijn we zelfs op vakantie gegaan, naar Texel waar ik zo vaak was geweest in voor- en tegenspoed met Margot en onze kinderen. Ik woonde al niet meer bij mijn broer. Ik was naar een vriend verhuisd en daar kon ik gewoon helemaal open kaart spelen. Hij zou niemand iets vertellen. Margot belde hem zeker niet. Die twee hadden nooit een bijzonder goede band gehad met elkaar. En hij was mijn jeugdvriend, wat betekende dat we elkaar door dik en dun steunden.

De jaren met Punto

Eind mei kochten we hem, sorry, haar, zoals gezegd en dat was onze eerste gezamenlijke aankoop. Daarna zou het leven nog handenvol geld gaan kosten, realiseer ik me achteraf cynisch. Zij, als autoprol en sinds een half jaar met een rijbewijs op zak mocht haar als eerste berijden van het garagebedrijf naar huis. Een echt nadeel van je was, mijn Punto, dat je slechts twee deuren had en Xiomara twee kinderen en dat er later, zeer tegen mijn zin overigens, ook nog een hond bijkwam, die er ook bij moest.

In die regenachtige zomervakantie ben ik daar gaan wonen in een huis waarvan ik, hoe mooi het ook was, niet kon houden.

Die eerste periode, die pakweg zo'n twee jaar heeft voortgeduurd, was de meest romantische.

Ik luisterde veel naar muziek met haar en was onder de indruk van INX, van Skunk Anansi en een liedje van de Dijk over opstaan in een T-shirt van jou of zoiets en dat "Onderuit" heette en verder van een CD, Ibiza lounche genaamd. Ze had een behoorlijke collectie cd's opgebouwd. En ik kon me goed verenigen met haar smaak. Soms zette ze cd'tje na cd'tje op, terwijl ik uitgeteld en zo nu en dan wegdoezelend op de vloer lag te luisteren. Mijn prive-discjockey.

Onze eerste vakantie samen met haar twee kinderen, een heel regenachtige, brachten we door in de Ardennen vlakbij het toeristenoord Ko. We speelden vooral spelletjes binnenshuis, zoals Yahtzee en tafeltennis op een eettafel, en daardoor leerde ik de kinderen, twee meiden van elf en negen jaar oud, wel goed kennen.

Leuk om aan terug te denken blijft het bed dat onder ons, vooral haar gewicht eigenlijk, bezweek en verder de schoorsteenbrand, waarbij iedereen hals over kop het huis uit moest, naar buiten gedirigeerd door een tamelijk overspannen Nederlandse huiseigenaar.

Het lieve leven begon en Punto bracht ons dagelijks naar school en naar huis en mij soms naar mijn kinderen die in mijn voormalige woonplaats waren achter gebleven en uiteindelijk naar mijn ouders terug met wie ik gedurende jaren in onmin had geleefd.

Op tijd zocht ik die weer op. Op tijd, omdat mijn moeder enkele maanden later overleed. Ik moet Xiomara de eer toekennen die ze verdient. Zij had me er toe aangezet weer contact op te nemen. Zij sprak uit ervaring, omdat zij enige jaren daarvoor te laat was geweest om afscheid te nemen van haar vader met wie ze ook geen contact onderhield na zijn scheiden van haar moeder. Geen vlucht kon haar op tijd naar het eiland brengen waar hij op sterven lag, hoe ze ook schreeuwde en tierde op de luchthaven. De KLM was onverbiddelijk.

Mijn moeder heeft haar nog ontmoet en samen hebben we aan het sterfbed gestaan en gezeten. Zij schijnt daarbij als enige te hebben gezien dat mijn

moeder nog naar ons zwaaide toen we het sterfbed even verlieten voor koffie.

Dat moet haar laatste bewuste reactie bij leven zijn geweest.

Daarna manifesteerde mijn moeder zich nog talloze malen in de vorm van boom- of plantenblaadjes, waarnemingen die zowel mijn vader als mijn dochter als ik deden in de tijd kort na haar overlijden en ik nog wel in het bijzijn van getuigen.

In die maand november zijn Xiomara en ik namelijk met haar twee dochters naar “ons” gebied van zandverstuivingen gereden, waar ik haar naam, pathetisch als ik ben, met een stokje in het zand schreef. Het was er stil en er was ook niet veel wind, maar er kwam een, wat ik eigenlijk een vlucht dorre blaadjes zou willen noemen, naar haar naam gewaaid om er een wervelende beweging rondom te maken en vervolgens verder te zweven met achterlating van een zo’n droog blaadje op de laatste letter van haar naam.

We waren er stil van en het leek op een wonder.

En Punto heeft de hele rouwperiode meegemaakt.

Je bleef niet erg schoon van binnen, want Sochana rookte als een ketter en ik was ook beginnen te roken. Daarbij waren de kinderen bepaald niet erg opruimerig opgevoed en bleven er altijd wel verpakkingen en etensresten liggen. Je buitenkant bleef ook niet gespaard, omdat de fiets van de oudste die nergens een reet om gaf op de motorkap viel en er een deukje in achterliet, dat ik er nooit uit liet halen. Bovendien knalde ik op een parkeerplaats bij een groot ROC tegen een betonnen paaltje met de voorkant, ter hoogte van de nummerplaat en dat gaf een fijn knarsend en knappend geluid, met name omdat ik daarbij de plastic omlijsting vermorzelde.

Veel later werden je banden lek gestoken door een halfgare, halve Braziliaan, de geestelijk onvolwaardige neef van het vriendje van Verena, de oudste dochter van Xiomara. Die was in een haatliefde relatie verwickeld met een eveneens Braziliaans jongetje met mooie grote donkere krullen. Hij heette Romario. Zij had de fiets van zijn vader in een sloot gegooid en hij nam daarop wraak door zijn neef in te schakelen. Ik wist dat hij het niet op mij gemunt had en het lek steken van de banden van mijn Punto een foutje in de regie was. Romario voelde zich schuldig en zonder zich te kunnen verontschuldigen, want dat was de daad toegeven, liet hij me merken op momenten dat ik hem tegen kwam, er spijt van te hebben. Mij kostte het weer geld en ik nam het Verena wel kwalijk dat er voor de zoveelste keer problemen waren.

Ik kon ook moeilijk naar de vader van Romario toegaan omdat die een dronken lor was die zijn moeder, zijn zus en hem uit Brazilië had laten overkomen.

Romario had een erg slechte relatie met die stiefvader, die hem regelmatig sloeg. Mij vertrouwde hij en zeker na het gebeurde hadden we soms wat meer diepgaande gesprekken.

Tijdens de laatste vakantie met Sochana en haar kinderen ontplofte er een blikje koolzuurhoudende frisdrank, toen Punto in de volle zon stond op een

parkeerterrein. De auto was een plakzooi. Bedankt Tummie voor het achterlaten van dit blikje op het dashboard.

Maar hoe gehavend en uitgeleefd ook, je bleef toch mooi, mijn Punto.

Ik huurde op een gegeven moment een appartement in Antwerpen, want Xiomara en ik hadden wilde plannen. Zij ging studeren en ik zou veel meer gaan schilderen om eindelijk kunstenaar te worden. Mijn oude gekoesterde droom. Ons leven zou daar groots en meeslepend worden. We konden er mensen uitnodigen en van daaruit de stad verkennen en een leven leiden in weekends en vakanties zoals wij het voorstonden. Het appartement werd ons min of meer in de schoot geworpen. Het stond leeg en via een andere bewoner van een appartement in hetzelfde complex, de partner van mijn dochter, maakten we rond Kerstmis bij een bezoek kennis met de prachtige ruimtes. Die waren deels gestoffeerd en gesitueerd op drie etages met elkaar verbonden door een wenteltrap. Het appartement lag ideaal, aan een straat die uitkomt op de Grote Markt.

Ik was meteen verliefd op de woonruimte en Xiomara ook. Zij overtuigde me ervan het appartement te huren door ook haar fantasieën eraan te verbinden. Ik had nog geld op een Duitse rekening staan, de helft van een bedrag dat ik ooit van mijn vader had ontvangen toen hij in Aken zijn appartement op de Lusberg had verkocht. Het was de helft omdat Margot zich had gehaast de andere helft van de rekening af te halen tijdens een van de eerste dagen na mijn definitieve vertrek. Hoe ziek ze zogenaamd ook was van de val en ondanks het feit dat ze zo afgaf op mijn vader, weerhield het er haar niet van het geld snel en slinks te bemachtigen. Mijn deel van het geld werd overigens meteen al deels gebruikt om een studieschuld van Xiomara af te lossen. Daarnaast maakte ze nog plannen voor een plastische operatie aan haar sterk ontsierde buik die als een uitgezakte huidflap over haar erogene zone, hing. Maar die ingreep ging niet door. Daarvoor had ze dan eerst nog veel te veel moeten afvallen.

Tegen onze afspraken in reed ik in de weekends steeds vaker alleen naar België met wat spullen voor mijn verblijf aldaar en parkeerde ik mijn Puntootje bij die gelegenheid voor een of twee nachten op het parkeerterrein aan de Schelde. Dat bestond uit kasseien, was voor een deel overkapt en vertoonde daarmee een sterke gelijkenis met een oud treinstation. Misschien was het dat ook wel. Soms stond ze daar tamelijk alleen, maar als er festiviteiten in de stad waren, moest ik zoeken naar een acceptabel plekje. Vaak was ik bang dat ze 's nachts opengebroken zou worden. Van de andere kant: het was België en geen Nederland.

Ik heb er geschilderd bij het leven op de bovenste verdieping van het appartement van waaruit ik uitzicht had op een van de mooie torens van een oude kerk. Ik schreef er het boek af van uiteindelijk honderd achtendertig bladzijden, waar ik zo'n vijftienvintig jaar eerder aan begonnen was en dat veel te maken had met de gecompliceerde liefdesrelatie tussen Margot en mij. De

vrouwelijke hoofdpersoon Jacqueline is een mix geworden van een werkelijke Jacqueline die ik ooit heb ontmoet en die staat voor “de slechte vrouw”, van een andere vrouw die het vaak met mannen aanlegde en dat ook bij mij, maar dan tevergeefs, probeerde en van Margot, met haar gecompliceerde karakter. Een tijdsbeeld is het ook geworden, van de periode negentien vijfenzeventig tot tweeduizend.

Ik heb me daar regelmatig eenzaam en onbegrepen gevoeld en in dat appartement is de kiem gelegd voor mijn besluit bij Sochana weg te gaan. Ik had natuurlijk ook alle tijd om na te denken.

Veel later had ik daar een ervaring die ik alleen maar als helderziend kan beschouwen en waarvan ik het bewijs nog steeds in de vorm van een klein schilderijtje in mijn bezit heb. Een merkwaardig klein werkje dat indruk maakte op een nicht van mij die een galerie beheert. Klein dus, en in een soort van krijtachtig lichtblauw dat doet denken aan de kleur op fresco's.

Het was voorjaar tweeduizend en drie en ze was voor een korte tijd voor een familiebezoek naar Curaçao, temeer omdat haar stiefvader ernstig ziek was en je maar nooit wist wanneer hij er tussenuit zou piepen. Ik had besloten wat meer dagen in Antwerpen door te brengen. Daar stonden toch mijn schildermaterialen en bovendien had ik zelf een week vakantie.

Op een avond rond de helft van die week begon ik aan het kleine werkje. Ik had op die dag een grote zaak met schildermaterialen ontdekt en had daar drie doekjes van hetzelfde formaat gekocht. Ik was in trance op een manier die ik niet gewoon ben bij het schilderen. Ik kan verliefd raken, seksueel opgewonden, emotioneel of melancholisch, maar nooit buiten mezelf. Het was of een vreemde mijn hand stuurde of beter nog, dat er groenbruine vlekken ontstonden op het schilderijtje die vroegen om een kleine vervolmaking tot er een naakte volle vrouw, half liggend met een immense ver boven haar uit tornende man ontstond. Die leek ze met de mond te bevredigen, alhoewel je dat niet in detail ziet. Ik manipuleerde met mijn vinger de afbeelding en smeerde er dat krijtachtig blauw om heen en liet het van het schilderijtje afdruipe. Op een wat dun gebleven plek, waar een bijna gele okerkleurige tint doorschemerde, schilderde ik twee gestileerde hoorntjes als behoorden ze een satyr of de duivel zelf toe. Ik voelde me vreemd bevangen, manisch en seksueel opgewonden. Ik bevredigde mezelf later met haar in mijn fantasie, geneukt door een vreemde en zij kronkelend in extase.

Heel vroeg in de ochtend belde ze me en haalde me daarbij uit een diepe slaap. Er ontstond een oppervlakkig gesprekje. Ze gaf niet aan waarom ze belde en ik was nauwelijks bij machte zinnig te reageren.

Een halve week later, eenmaal terug, vertelde ze me op de eerste avond van ons samenzijn dat ze verkracht was op die bewuste avond door een bekende van vroeger met wie ze was meegegaan naar een kantoortje van zijn eigen zaak. Daar was hij agressief geworden en had ze hem moeten pijpen. Hij had haar hard in de nek geknepen. En het was zo'n groot geval geweest, die pik van hem.

Vreemd dat het tijdens mijn hallucinatie zo anders was; dat het daarbij in het geheel niet op een verkrachting leek. Ik bleef me afvragen hoe het precies was verlopen. Wat was haar aandeel geweest? Maar die gedachte wilde ik van me afschudden. Dat te denken leek me niet fair tegenover haar.

Ik was wel woedend om haar stommiteit en nog meer vanwege het niet nakomen van de door haar voorgestelde afspraak waarmee ik destijds akkoord was gegaan en die ik heel nadrukkelijk was nagekomen. We hadden afgesproken om niet met iemand van het andere geslacht alleen te zullen zijn. Zij had me ervan overtuigd dat daar altijd seks van kwam. Vanuit haar cultuur begrijpelijk, maar voor mij een onterechte beperking. Ik had er alleen in toegestemd om haar voor haar angsten te behoeden.

Ze liet zich controleren op soa's op mijn verzoek. Gelukkig niets aan de hand, behalve dat door het gebeurde de verwijdering tussen ons groter was geworden.

Antwerpen heeft goede en slechte momenten gekend, maar met haar was het altijd wel wat (ze zakte ook daar door een bed). Zo hadden we er een gecompliceerd lang weekend met twee collega's van mij die meer van haar leeftijd waren. Jaap Jan, zoals hij heette, moest telkens de stemming bepalen, omdat hij, als het even gezellig leek te worden, zo nodig depri moest zijn. Hij had een moeilijke jeugd gehad, akkoord, maar hij timede zijn depressies wel perfect en deed me daarin aan mezelf denken tijdens de voorlopers van mijn puberteit als ik ook om aandacht vroeg, elf, twaalf jaar oud. Verder gingen we er voor een weekend met een aantal kinderen en een zogenaamde vriendin van haar naar toe, plus de hond, waarvoor in een stad als Antwerpen geen plek is. Je kunt hem wat laten rennen op een braakliggend terrein bij de Schelde, maar in het park waar al die Joodse families hun sabbat vieren was het een crime, vooral omdat hij losschoot van zijn riem. En wie kon het oplossen? Juist, ik. Bovendien kreeg ik klachten van een buurvrouw, weliswaar een notoire zeurkous, die me vertelde dat het beest gedurende onze afwezigheid van enkele uren, ook enkele uren gejaakt had. Kon ik me trouwens wel voorstellen bij zo'n jong beest van toen nog geen jaar oud.

In de zomervakantie deelde ik haar mee te willen vertrekken. Ze wierp zich letterlijk op de knieën, iets wat ik nooit had meegemaakt en ik had het zeker niet verwacht. Ze omklemde mijn benen. Ik kon er helemaal niet tegen. Dus daarop beloofde ik haar te blijven. Maar onze gesprekken gingen steeds meer over de afstand die ontstond en over mijn welbevinden. Zij begreep absoluut niet waar het om ging en in haar krampachtigheid bewees ze haar eigen onvermogen des te meer. Waar ging het nou om?

Ik heb haar voorzichtig gezegd dat het stijlbreuk was van haar kant, bedoelend dat ze datgene waarop we hadden ingezet niet waarmaakte en zelfs met voeten trad. Wat dat betreft was zij een typsch voorbeeld van een olifant in een porceleinkast.